

4.6 Barne- og ungdomsvern (VO nr. 50)

4.6.1 Innledning

Virksomhetsområdet omfatter barneverntjenestens administrasjon, barneverntiltak i familien, barneverntiltak utenfor familien, botiltak for enslige mindreårige flyktninger og ungdomskontakt.

Hovedmål:

Sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, samt bidra til at barn og unge får trygge oppvekstkår.

4.6.2 Oversiktstabeller

Tabell 4.6.2.1 Personalressurser (årsverk)

	31.12.2015	Budsjett 2016	Forslag 2017	Forslag 2018	Forslag 2019	Forslag 2020
Årsverk samlet	57,45	57,45	57,95	57,95	57,95	57,95

Det opprettes 0,5 årsverk som tilsynskonsulent til lovpålagt tilsyn med fosterbarn. To deltidsstillinger som aktivitetsleder à 8,92 % inndras for å styrke en 50 % barnevernkonsulentstilling med 17,84 %.

Tabell 4.6.2.2 Drifts- og investeringsbudsjett (kr 1.000)

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Forslag 2017	Forslag 2018	Forslag 2019	Forslag 2020
Driftsutgifter	101 552	86 379	84 101	84 101	84 101	84 101
Driftsinntekter	31 625	18 426	18 116	18 116	18 116	18 116
Netto driftsutgifter	69 927	67 953	65 985	65 985	65 985	65 985
Investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0
Investeringsinntekt	0	0	0	0	0	0
Netto investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0

4.6.3 Behovsvurderinger

Barnevernplanen 2012-2016 ble midtveisevaluert i 2014, og det er vedtatt at den skal bli evaluert innen 1.3.2017. Over flere år er barneverntjenesten blitt styrket personellmessig og tilført midler til fosterhjem og institusjonstiltak. Tiltaksapparatet for foreldre-støttende tiltak er betydelig utvidet. Barneverntjenesten har kompetanse innenfor et bredt spekter av anerkjente metodiske hjelpetiltak, og fortsatt satsing på godt utredningsarbeid og utvikling av tiltaksapparatet vil kunne forebygge omsorgssvikt og påfølgende plasseringstiltak utenfor hjemmet.

Antall barn i tiltak utenfor hjemmet har økt de siste årene. Barn utsatt for omsorgssvikt blir flyttet fra eget hjem til fosterhjem tidligere. At hvert barn får flere år i tiltak fører til utgiftsvekst. Enheten styrkes med kr 490.000 til fosterhjem, som vil dekke økning i statlige satser.

Ungdomskontakten bidrar til styrking av kommunens tiltaksapparat med tiltak rettet mot ungdom og deres foreldre, bl.a. tiltak overfor ungdom med skolefraværproblematikk og rusutprøving.

Barneverntjenesten

Antallet meldinger til barneverntjenesten har flatet ut, etter mange år med sterkt stigende meldingstall.

Tabell 4.6.3.1 Barneverntjenesten i Ringsaker, antall barn meldt i løpet av året

	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2014	2015	Pr. 31.10.2016
Antall barn meldt	127	157	152	177	260	342	409	339	387	262

Fra 1.1.-31.10.2016 gjaldt 74 % av meldingene barn i alder 0–12 år, og 26 % gjaldt barn i alder 0–6 år. Barneverntjenestens barneteam på 9,5 årsverk har betydelig flere barn enn ungdomsteamet med 6

årsverk, selv om barneteamet blir betjent av et eget tiltaksteam med 7,5 årsverk. Arbeidet krever god bemanning for å arbeide godt med familiekonflikter og atferdsproblemer og for å unngå akutt plasseringer. I 2014 ble det opprettet en egen stilling til å håndtere akutsituasjoner, og denne stillingen har bidratt til å redusere antallet akutte plasseringstiltak av ungdom, med påfølgende innsparing av utgifter til ungdomshjem og beredskapshjem.

Av tabell 4.6.3.2 framgår det at andel undersøkelser med fristbrudd ble redusert til 2,5 % i 2015, 1 % de to første kvartalene i 2016 og ingen i 3. kvartal. Nedgang i meldingstall, økte stillingsressurser og sterkt fokus på fristkontroll har redusert antall fristbrudd. Andel undersøkelser som henlegges uten tiltak har økt og må sees i sammenheng med kapasiteten i tiltaksteamet. Med økt kompetanse og krav til forsvarlighet arbeides det etter strukturerte metoder som krever mer tidsbruk og personalinnsats.

Tabell 4.6.3.2 Overholdelse av undersøkelsesfrister og henleggelses

	Antall avsluttede meldinger og undersøkelser		Fristbrudd %		Henleggelses %	
	Ringsaker	Hedmark	Ringsaker	Hedmark	Ringsaker	Hedmark
2012, hele året	335	1 864	3,0	9,0	50,0	60,0
2013, hele året	457	2 021	31,5	22,5	65,0	65,0
2014, hele året	349	2 108	3,0	8,5	49,0	62,0
2015, hele året	379	2 145	2,5	8,5	59,0	62,5
2016, 1. kvartal	87	566	1,0	8,0	65,5	66,5
2016, 2. kvartal	105	651	1,0	13,5	63,0	66,5
2016, 3. kvartal	53	469	0,0	6,0	66,0	68,0

Tabell 4.6.3.3 viser antall barn med tiltak pr. 31.12 hvert år, samt pr. 31.10.2016. Både antall barn med tiltak utenfor hjemmet og antall barn med hjelpetiltak i hjemmet øker. Økning i antall barn som mottar hjelpetiltak er i samsvar med barnevernplanens mål om å utvikle en bredere tiltaksvidde som kan sikre forsvarlig hjelp til barn og familier som har behov for barneverntiltak i hjemmet.

Tabell 4.6.3.3 Barn med tiltak fra barneverntjenesten pr. 31.12. og pr. 31.10.2016

Antall barn med tiltak pr. 31.12.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Pr. 31.10.2016
Barn plassert i fosterhjem/institusjon	58	66	71	76	87	92	101	101
Foreldre- og barn-plasseringer	0	1	0	3	2	1	0	0
Barn med hjelpetiltak i hjemmet	111	99	124	158	131	174	160	158
Sum antall barn med tiltak	169	166	195	237	220	267	261	259

Antall barn plassert i fosterhjem, beredskapshjem eller institusjon pr. 31.10.2016 var 101, mens det pr. 1.9.2016 var 97. Dette er antall barn og unge med plasseringstiltak, som er blitt lagt til grunn for budsjettet.

Tabell 4.6.3.4 viser ressursbruk, antall barn i tiltak og enhetskostnader, sammenlignet med landsgjennomsnitt og nabokommuner.

Tabell 4.6.3.4 Ressursutnyttelse, dekningsgrad og enhetskostnader – KOSTRA 2015

	Ringsaker	Landet*	Gruppe 13	Hamar	Stange	Gjøvik
Netto driftsutgifter pr. innbygger 0-17 år	9 026	8 340	7 634	9 888	8 192	9 357
Barn 0-17 år m/ barnevernundersøkelse, %	5,3	4,4	-	4,4	4,6	4,9
Barn/unge m/barneverntiltak 0-17 år, %	5,2	4,8	-	4,6	4,3	5,2
Barn 0-17 år med tiltak utenfor hjemmet, %	1,7	1,7	-	2,0	1,8	2,4
Fagstillinger pr. 1.000 barn 0-17 år	4,2	4,3	4,1	4,2	4,1	3,8
Barn m/undersøkelse eller tiltak pr. årsverk	24,1	20,0	-	19,4	18,0	22,5

*) uten Oslo

Ringsaker har siden 2014 ligget over landsgjennomsnitt i netto driftsutgifter til barnevern. I Ringsaker undersøkes situasjonen til flere barn enn i nabokommuner og landsgjennomsnitt. Flere barn har tiltak fra barnevernet, mens barn med tiltak utenfor hjemmet ligger på landsgjennomsnittet. Hver

barnevernkonsulent har flere barn å følge opp enn gjennomsnittet for norske kommuner. I tiltaksarbeidet fokuseres det mer på omsorgsendrende tiltak rettet mot foreldrenes måte å være foreldre på enn på aktivisering av barn. Aktivitetsgruppetiltak for barn foreslås redusert.

Bosettingstiltak for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger (BEMA)

Ringsaker har to botiltak for enslige mindreårige. Antall bosatte ungdommer skal økes fra åtte til ti etter kommunestyrets vedtak i k.sak 44/2016 om økt bosetting av flyktninger. Enhetens ramme er økt med kr 473.000 til økte driftsutgifter og økt egenandel, finansiert med økt integreringstilskudd til kommunen. Ungdommene i botiltaket klarer seg erfaringsmessig godt i skole og arbeidsliv, takket være god oppfølging fra botiltaket.

I statsbudsjettet for 2017 foreslår regjeringen å endre ordningen med refusjon av utgiftene kommunene har til BEMA til en ordning med fast tilskudd pr. barn som bosettes i kommunen. Regjeringen begrunner dette med at en ordning med fast tilskudd vil være mer effektiv å administrere enn dagens ordning. Det foreslås en fast sats på kr 1.198.000 t.o.m. det året de fyller 16 år og kr 750.000 f.o.m. det året de fyller 17 år. De foreslåtte faste satsene dekker ikke behovet for tilbud til de mest utsatte og traumatiserte barna. Det er helt foreløpig beregnet at dette vil utgjøre en reduksjon i refusjonen av BEMA på om lag kr 750.000 for Ringsaker kommune. Siden det er motstand mot dette forslaget fra flere politiske partier, er ikke denne omleggingen innarbeidet i budsjettforslaget.

Familiens hus

Familiens hus er en tverrfaglig arena for tidlig innsats og utvikling av foreldrestøttende tiltak. Det tverrfaglige samarbeidet gjennom Familiens hus bidrar til utvikling av en bredere tiltaksvidde i tråd med barnevernplanens intensjoner. Barneverntjenesten deltar i samarbeidet i Familiens hus, og bidrar bl.a. med ledere til foreldrekurs, forelderådgivere og samspillsveiledere innenfor forskjellige metoder med formål å styrke foreldrekompetanse («De utrolige årene», «TIBIR-rådgivning», «Parental Management Training», «Circle of Security» og «ICDP»).

Ungdomskontakten (UK)

Ungdomskontakten er et lavterskeltilbud for ungdom i alderen 13-23 år med fokus på forebyggende psykososialt arbeid. UK tilbyr individuell oppfølging, gruppetiltak og familieveiledning i tillegg til åpne aktiviteter, som kan benyttes av alle. Aktuell problematikk kan være lettere angst og depresjon, belastninger i hjemmet og relasjonsproblemer overfor jevnaldrende. I alt er 121 unge registrert med individuell oppfølging i UK fra januar til september 2016, mens 34 er registrert med tiltak i gruppe.

Ungdomskontakten er innvilget et statlig tilskudd for 100 % prosjektmedarbeider fra ordningen «Oppfølgings- og los-funksjoner». Målgruppen er ungdom i alderen 14–18 år som har havnet, eller har risiko for å havne, utenfor skole og arbeid. Prosjektet har en tverrfaglig styringsgruppe. Fra januar til september 2016 er 15 elever i ungdomsskolen fulgt opp individuelt og med familieveiledning. Tiltaket planlegges videreført til 30.6.2017 med statlige midler.

Det arbeides med tidlig tverrfaglig innsats mot rus blant ungdom generelt, og med individuelle tiltak overfor enkeltungdommer. Tiltaket kalles «Tidlig intervensjon unge og rus» (TIUR). I perioden januar – august 2016 har 45 ungdommer fått individuell oppfølging gjennom TIUR.

Tabell 4.6.3.5 Aktivitet Ungdomskontakten 2011–2015, samt januar-august 2016

Type tiltak	2011	2012	2013	2014	2015	jan-aug 2016
Antall ungdom med individuell oppfølging	68	102	121	140	141	121
Antall ungdom med familiesamarbeid	29	46	63	90	89	61
Antall ungdom i lukkede gruppetiltak *)	63	70	77	42	61	34
Antall registrerte besøk i trefftid	586	883	1 118	986	612	247
Individuelle oppfølginger «TIUR»	-	28	49	46	51	45
«Los-prosjekt», oppfølging skolefravær	-	-	-	4	18	15

*) Jentegrupper, SMART, fritidsgrupper for ungdom i ungdomsskolealder, aktivitetsgruppe, hobbygruppe og Torsdagsgruppe («TIUR»-tiltak) og skilsmissegruppe drevet sammen med helsesøster

4.6.4 Resultatmål – styringskort

Fokusområder og indikatorer	Målemetode/kilde	Mål
Brukere		
Tjenester tilpasset brukernes behov		
Tilfredshet med tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0
Kvaliteten på tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0
Dialog med brukerne		
Tilfredshet med samarbeid og medvirkning	Brukerundersøkelse	5,0
Tilfredshet med informasjon	Brukerundersøkelse	5,0
Medarbeidere		
Engasjement og kompetanse		
Brukernes tilfredshet med ansattes engasjement og kompetanse	Brukerundersøkelse	5,0
Ansattes tilfredshet med engasjement og kompetanse	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Læring og fornyelse		
Ansattes tilfredshet med læring og fornyelse	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Organisasjon		
Arbeidsmiljø		
Ansattes tilfredshet med arbeidsmiljø	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Ansattes stolthet over egen arbeidsplass	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Sykefravær	Visma HRM (Ansatt)	8,6 %
Ledelse		
Ansattes tilfredshet med ledelsen	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Ledelse (et samlet resultat av andre ind.)		5,0
Økonomi		
Økonomistyring		
Avvik i % hittil i år, regnskap ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +
Avvik i %, årsprognose ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +

4.6.5 Standardendringer og nye driftstiltak

Opprettelse av 0,5 årsverk til tilsynsfunksjon fosterbarn

Barnevernets ramme styrkes med kr 340.000 for å finansiere 0,5 årsverk tilsynskonsulent til lovbestemt tilsyn med fosterbarn.

Økte utgifter fosterhjem

Barnevernets ramme styrkes med kr 490.000 som kompensasjon for økning i statlige satser for godtgjøring til fosterhjem.

Økte driftsutgifter - 8 til 10 enslige mindreårige asylsøkere

Barnevernets ramme styrkes med kr 50.000 til økte driftsutgifter i forbindelse med kommunestyrets vedtak i k.sak 44/2016 om å øke mottakstallet fra åtte til ti enslige mindreårige asylsøkere.

Økt kommunal egenandel enslige mindreårige asylsøkere

Barnevernets ramme styrkes med kr 423.000 til dekning av kommunal egenandel for barnevernsutgifter til drift av bosettingstiltaket, på bakgrunn av at mottakstallet økes fra åtte til ti enslige mindreårige asylsøkere.

Redusert drift aktivitetsgrupper - inndragelse av 0,18 årsverk

Lønns- og driftsutgifter til aktivitetsgrupper for barn, reduseres med kr 130.000. Antallet grupper reduseres fra to til én på grunn av redusert bruk av tiltaket. To stillingshjemler for aktivitetsledere à 8,92 % inndras.

Opprettelse av 0,18 årsverk barnevernkonsulent

En 50 % barnevernkonsulent økes med 17,84 %, som tiltak for delvis reduksjon av uønsket deltid og for å styrke barneteamets saksbehandlerkapasitet. Tjeneste 2440 Administrasjon styrkes med kr 88.000.

Styrking ettervern for ungdom

Barnevernets budsjettramme styrkes med kr 42.000 i forbindelse med tiltak som er knyttet til styrking ettervern for ungdom.